УДК 377.3:615.8-053.32

Траверсе Галина Михайлівна,
викладач,
Національний університет
«Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»,
Мизгіна Тамара Іванівна,
викладач,
Полтавський базовий
медичний фаховий коледж,
М. Полтава

ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З МЕДИЧНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПЕРЕДЧАСНО НАРОДЖЕНИХ ДІТЕЙ

Передчасно народжені діти становлять особливу групу внаслідок незрілості органів та систем, тому така дитина після народження потребує постійного медичного супроводу, при ранній цілеспрямованій й послідовній реабілітації дітей можна забезпечити відновлення здоров'я у повному об'єм іта запобігти інвалідизації. [1]. Поряд з вирішенням суто медичних проблем виникають питання ризику ускладнення взаємодії з оточуючими як батьків дитини, так, в наступному, її особисто. Все це може призводити до порушення розумового, емоційного розвитку малюка, ускладнювати його соціальну адаптацію. Комплексне поєднання методів фізичної реабілітації у відновному лікуванні недоношених дітей дає набагато вищі результати, ніж використання окремих методів реабілітації [2].

Реабілітація передчасно народжених дітей повинна мати індивідуальний характер, але здійснення усього комплексу заходів, спрямованих на отримання максимального результату, може бути забезпечений лише через залучення спеціалістів різного профілю: неонатологів, медичних сестер відділень новонароджених, фізичних реабілітологів, психологів, соціальних працівників. Саме тому необхідно читко визначити пріоритетні напрямки у підготовці фахівців з медичної та психологічної реабілітації передчасно народжених дітей [3].

Беззаперечно, що організація ефективного процесу медичної та соціальної реабілітації дитини є неможливою без налагодження партнерських стосунків між медичним персоналом та батьками хворої дитини. Для батьків передчасно народженої дитини має важливе значення не тільки якість надання медичної допомоги, але й ставлення медичного персоналу до дитини, її хвороби та до самих батьків. Значну роль у повсякденному спілкуванні з дитиною та її близькими в неонатальному періоді відіграє медична сестра відділення передчасно народжених дітей. На нашу думку, на старших курсах медичного коледжу необхідно визначити

пріоритетні напрямки у професійному спрямуванні медичних сестер, які працюватимуть саме з дітьми. Під час навчання у професійному медичному коледжі є дуже важливим орієнтування студентів на правильне відношення до хворої дитини та її родини. Майбутній фахівець повинен розуміти, що окрім високопрофесійного виконання медичних маніпуляцій він має добре опанувати навички спілкування з батьками хворої дитини.

Викладач під час практичних занять відпрацьовує зі студентами не тільки виконання професійних маніпуляцій, але й навички спілкування з близькими передчасно народженої дитини, наочно показуючи приклад спокійного, виваженого, шанобливого ставлення до проблем дитини та родини. Необхідно показати майбутнім фахівцям, як визначити дійсні та потенційні медичні проблеми, знайти шляхи їх вирішення.

Студенти повинні засвоїти основні засади медичної етики та деонтології при роботі з батьками передчасно народжених дітей та вміти застосувати їх в практичній діяльності. Важливим є усвідомлення студентами того факту, що якщо медичний персонал буде виявляти розуміння проблем родини, то батьки поступово змінять свою поведінку, перестануть створювати конфліктні ситуації. Отже, взаємовідносини медичного персоналу та родини пацієнта є невід'ємною частиною лікування.

Під час підготовки фахівця, який буде працювати у відділенні новонароджених, необхідно постійно підкреслювати важливість цілодобового спільного перебування матері та дитини, як для лікувального процесу, так і для формування позитивного емоційного фону. Важливим елементом роботи з емоційною сферою жінки та членів родини є регуляція психоемоційного стану матері, профілактика розвитку післяпологової депресії, сприяння налагодженню тісного емоційного контакту матері та дитини, формування прив'язаності.

У більшості дитячих лікарень працюють медичні психологи, які мають професійні знання та володіють методиками роботи з батьками маленьких пацієнтів. Медсестра приділяє більше часу безпосередньому контакту з дитиною та її близькими, тому саме вона спостерігає зміни в емоційному стані матері та може своєчасно повідомити психолога про ситуацію, що виникає. Батьки легше розповідають цим спеціалістам про свої проблеми та і їхню поведінку стає можливим скорегувати.

Майбутні фахівці мають читко усвідомлювати необхідність узгодженої роботи всіх ланок великої команди задля кінцевого результату – здоров'я та морального, соціального та фізичного благополуччя маленького пацієнта.

Таким чином, пріоритетними напрямками у формуванні майбутнього фахівця з лікування та реабілітації передчасно народжених дітей слід вважати:

- формування високого рівню професійних компетентностей;
- формування та закріплення морально - етичних цінностей;

- формування відповідального ставлення до виконання професійних обов'язків;
- впровадження міжфахової інтеграції та закріплення знань з основ суміжних спеціальностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антипкін Ю. Стан медичної допомоги новонародженим в Україні. Ю. Антипкін, Т. Знаменська, Р. Марушко, О. Дуднік. В. Лапшин, О. Власов. Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина. – 2020. – т.10. - №4(38). – С. 5, 7, 11, 12, 23.
2. Сущенко О. Теоретичні основи формування професійної компетентності майбутніх фахівців із фізичної реабілітації / О. Сущенко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології : наук. журн. - 2018. - No 4 (78). - С. 229,234.
3. Фастівець А.В. Специфіка педагогічних умов формування фахових компетентностей майбутніх фахівців з фізичної терапії у процесі природничо-наукової підготовкиа. / А.В.Фастівець // Медична освіта. – 2019. - №3.С. 96,97,100,102